

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.21.656/2016/4.

A tanács tagjai:

Dr. Baka András a tanács elnöke
Dr. Pataki Árpád előadó bíró
Böszörményiné dr. Kovács Katalin bíró

A felperes:

..

A felperes képviselője:

Dr. Czudar Balázs ügyvéd ..

Az alperes:

..

Az alperes képviselője:

Dr. Erdős Viktor jogtanácsos

A per tárgya:

közérdekű adat kiadása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.21.168/2015/11.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 35.P.24.911/2014/20.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 19.050 (tizenkilencezer-ötven) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2014. szeptember 2-án két adatigénnyelessel fordult az alpereshez, amelyben összességében tíz pontban jelölte meg az adatigényét. Az alperes 2014. szeptember 30-ai keltezéssel ellátott tájékoztatásában a felperes adatigénnyelését részben teljesítette. A felperes ezt követően négy pontban jelölte meg azon adatok körét,

amelyek tekintetében az adatok kiadására kérte az alperes kötelezését.

- [2] A Fővárosi Törvényszék, mint elsőfokú bíróság 35.P.24.911/2014/9. sorszámú ítéletében a felperes keresetének 1., 3. és 4. pontjában megjelölt adatok kiadására kötelezte az alperest. Az ítélettel szemben az alperes fellebbezést nyújtott be, amelyet a Fővárosi Ítéltábla elkészttség miatt 8.Pf.21.167/2015/2. sorszámú végzésével hivatalból elutasított. Ezt a döntést a Kúria a 2016. február 17-én kelt Pf.IV.25.029/2015/3. sorszámú végzésével helybenhagyta.
- [3] Az elsőfokú bíróság észlelte, hogy a felperes egyik (a keresetben 2. sorszám alatt meghatározott) kereseti kérelméről nem hozott döntést.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [4] A felperes a keresetének módosított 2. pontjában kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest az .. Igazgatóságának az .. ingatlanvásárlásaival, ingatlan felújításaival kapcsolatban az .. Felügyelő Bizottsága részére 2014. szeptember 2. napjáig megküldött tájékoztató dokumentumok közlésére.
- [5] Az alperes a kereset elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy ezen adatok egy része a felügyelő bizottságnál rendelkezésre áll, így a felperes országgyűlési frakciója is rendelkezik vele. Hivatkozott továbbá arra, hogy az alperesnél 2014 májusa óta felügyelő bizottság nem működik, a felügyelő bizottság részére megküldött dokumentumok felől még nem határozott, ezért azok valójában döntést megalapozó adatok, így nem nyilvánosak.

Az első- és másodfokú ítélet

- [6] Az elsőfokú bíróság kiegészítő ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül közölje a felperessel az .. Igazgatósága által 2013 év folyamán és 2014. szeptember 2. napján meghozott ingatlan vásárlásokkal és felújításokkal kapcsolatban meghozott döntések vonatkozásában az .. Felügyelő Bizottsága részére 2014. szeptember 2. napjáig megküldött tájékoztató dokumentumokat. Az elsőfokú bíróság az alperest perköltség megfizetésére is kötelezte. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes közfeladatot ellátó szervnek minősül, vagyona a nemzeti vagyon része, így a gazdálkodására vonatkozó adatok az Alaptörvény és az Infotv. rendelkezései alapján közérdekű adatnak minősülnek. Az elsőfokú bíróság megállapíthatónak találta, hogy az alperes igazgatósága az ingatlanvásárlások és felújítások tárgyában meghozott igazgatósági döntések meghozatalát követően küldött ezen döntésekkel kapcsolatos tájékoztató dokumentumokat az alperes felügyelő bizottsága részére.

Azzal kapcsolatban, hogy az alperes döntés előkészítésre hivatkozott, arra az álláspontra helyezkedett, hogy az ingatlanvásárlásokkal és felújításokkal kapcsolatos döntéseket az igazgatóság jogosult meghozni és mivel a perbeli adatokkal érintett döntéseket már meghozta, döntés-előkészítő adatok nyilvánosságának korlátozására vonatkozó rendelkezés nem alkalmazható. Az elsőfokú bíróság szerint a perbeli adatok nem minősülnek döntést megalapozó adatoknak az alperes vonatkozásában. Az elsőfokú bíróság indokolásában kifejtette, hogy külön végzésben hívta fel az alperest arra: nyilatkozzon, van-e arra vonatkozó állítása, hogy a felügyelő bizottság részére megküldött tájékoztató dokumentumok megismerése az alperes törvényes működési rendjét vagy feladat- és hatáskörének illetéktelen, külső befolyástól mentes ellátását veszélyeztetné. Az alperes erre a felhívásra nyilatkozatot nem tett, ezért e körben a bíróság bizonyítást nem folytatott le. Az elsőfokú bíróság szerint az alperes kellő alap nélkül hivatkozott arra, hogy a kért adatok az országgyűlési képviselő felperes frakciójánál egyébként megismerhetők lennének. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes nem jelölt meg olyan nyilvános forrást, amely alkalmazásával a kért iratok elektronikus úton megismerhetők lennének. Olyan megtagadási okot, amely a frakciónak való teljesítést tenné lehetővé, az Infotv. nem ismer.

- [7] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság kiegészítő ítéletét helybenhagyta és az alperest perköltség megfizetésére kötelezte. Vizsgálatának alapjaként azt fogadta el, hogy az ügyben azt kellett vizsgálni, hogy a felperes közérdekű adatok megismeréséhez való joga az alperes által előadott ok miatt korlátozható-e, azaz az alperes a döntés-előkészítő jellegre hivatkozva indokoltan tagadta-e meg a kért adatok kiadását. A jogerős ítélet rögzítette, hogy az alperes az elsőfokú bíróság felhívása ellenére sem nyilatkozott arról, hogy a felügyelő bizottság részére megküldött tájékoztató dokumentumok megismerése alperes törvényes működési rendjét vagy feladat- és hatáskörének illetéktelen, külső befolyástól mentes ellátását veszélyezteti-e, így az elsőfokú bíróság nem lehetett abban a helyzetben, hogy a kiadni kért dokumentumok döntés-előkészítő jellegét teljes körűen megvizsgálja, hiszen azokat az alperes nem bocsátotta rendelkezésre.
- [8] A másodfokú eljárás során ugyan az alperes bizonyítékokat csatolt állítása alátámasztására, de a másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy azok megvizsgálása és mérlegelése alapján sem volt megállapítható, hogy azok valóban egy konkrét döntési folyamat részét képezik és nyilvánosságra hozataluk veszélyeztetné a végrehajtás sikerét.
- [9] A másodfokú bíróság ítéletének indokolásában visszautalt az Alkotmánybíróság több határozatára [5/2014. (II.14.) és 21/2013.

(VII. 19.) AB határozat], amelyek alapján a döntés meghozatalát megelőzően is vizsgálándó, hogy az adatkezelő alkotmányosan igazolható indokok alapján és csak a feltétlenül szükséges mértékben tagadta-e meg a közérdekű adatszolgáltatást, e körben minden esetben formai és tartalmi vizsgálatra van szükség. Formailag az indokolásnak ki kell terjednie arra az adatkezelő részéről, hogy pontosan milyen folyamatban lévő eljárásban meghozandó döntés megalapozását szolgálja a kiadni kért közérdekű adat.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [10] A jogerős döntés ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a kereset teljes elutasítását, másodlagosan a hatályon kívül helyezés mellett az eljárás elsőfokú bírósága új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. A felülvizsgálati kérelem kifejtette: a kiadni kért adat tárgyai az .. Igazgatósága által a felügyelő bizottságnak megküldött tájékoztató anyagok. Előadta, hogy a ..Felügyelő Bizottságának önálló döntési jogosultsága van, a kérdéses tájékoztató anyagok alapján a felügyelő bizottság önálló döntést nem hozott. Helytelenül vizsgálta a felperes szerint a bíróság szerint azt, hogy maga az igazgatóság hozott-e ingatlanvásárlási, felújítási ügyben döntést vagy sem. Hangsúlyozta, hogy a felügyelő bizottság nincs kötve az igazgatóság döntéséhez. A felügyelő bizottság azt vizsgálhatja, hogy sért-e jogszabályt vagy belső szabályzatot az igazgatóság döntése. Az alperes szerint a lényeg az, hogy a felügyelő bizottságnak átadott dokumentumok alapján az igazgatóság nem hozhatott döntést.
- [11] A felülvizsgálati kérelem azt is tartalmazta, hogy a jogerős ítélet helytelenül utalt az Infotv. 27. § (6) bekezdésére, mert arra az alperes érdemben valójában nem hivatkozott. Az alperes előadta, hogy a felperesnek kellett volna azt bizonyítania, hogy ténylegesen megtörtént a döntés a kért dokumentumok alapján. Az alperes utalt arra is, hogy az általa megküldött és az iratban zártan kezelt adatokból megállapítható, hogy milyen tartalmú tájékoztatót küldtek, abban mi volt az előkészítő anyag a vásárlás, illetve a felújítás tekintetében. Ezek alapján a felügyelő bizottság dönthet arról, hogy megfelel-e a jogszabályoknak, illetve a belső szabályoknak az igazgatóság döntése. Az alperes szerint a felügyelő bizottság vizsgálatának folyamatát befolyásolná a kért adatok kiadása.
- [12] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [13] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.
- [14] A Pp. 275. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének helye nincs. A Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A (2) bekezdés értelmében a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A felülvizsgálati eljárásban az állandó bírói gyakorlat alapján érvényesül a felülmérlegelés tilalma, azaz nincs helye a bizonyítékok ismételt egybevetésének és értékelésének. Jogszabálysértést a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen vagy a logika szabályaival ellentétes mérlegelése alapozhat meg (BH 1999.44. jogeset, BH 2013.119. jogeset.)
- [15] A jelen esetben nem volt vitatott az, hogy az alperes közfeladatot lát el, illetve hogy a felperes által kiadni kért adatok közérdekű adatnak minősülnek.
- [16] Az Alaptörvény VI. cikkének (2) bekezdése értelmében mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez. Az 39. cikk (2) bekezdése szerint a közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. A közpénzekre és a nemzeti vagyona vonatkozó adatok közérdekű adatok. Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (továbbiakban: Infotv.) 26. § (1) bekezdése szerint az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek lehetővé kell tennie, hogy a kezelésében lévő közérdekű adatot és közérdekből nyilvános adatot - az e törvényben meghatározott kivételekkel - az erre irányuló igény alapján bárki megismerhesse. A 27. § (5) bekezdése szerint a közfeladatot ellátó szerv feladat- és hatáskörébe tartozó döntés meghozatalára irányuló eljárás során készített vagy rögzített, a döntés megalapozását szolgáló adat a keletkezésétől számított 10 évig nem nyilvános. Ezen adatok megismerését - az adat megismeréséhez és a megismerhetőség kizárásához fűződő közérdek súlyának mérlegelésével - az azt kezelő szerv vezetője engedélyezheti. A (6) bekezdés szerint a döntés megalapozását szolgáló adat megismerésére irányuló igény - az (5) bekezdésben meghatározott időtartamon belül - a döntés meghozatalát követően csak akkor utasítható el, ha az adat további, jövőbeli döntés megalapozását is szolgálja vagy az adat megismerése a közfeladatot ellátó szerv törvényes működési rendjét vagy feladat- és hatáskörének illetéktelen, külső befolyástól

mentes ellátását, így különösen az adatot keletkeztető álláspontjának a döntések előkészítése során történő szabad kifejtését veszélyeztetné.

- [17] A Kúria álláspontja szerint az eljáró bíróságok alappal vizsgálták azt, hogy a közérdekű adat kiadásának az Infotv. 27. § (5) vagy (6) bekezdésében foglalt korlátozás akadályát képezi-e vagy sem. A vizsgálat helyes kiindulópontja az, hogy a következetes bírói gyakorlat - amely egybevág az Alkotmánybíróság határozataiban rögzített alapelvekkel - értelmében közérdekű adatok esetében azok nyilvánossága a fő szabály, a kivételeket minden esetben megszorítóan kell értelmezni. A Kúria álláspontja szerint nem fogadható el az az alperesi érvelés, hogy a kért adatok azáltal nem lennének kiadhatók, hogy az igazgatóság által a felügyelő bizottságnak megküldött anyagok alapján a felügyelő bizottság nem hozott önálló döntést. A kiadni kért, a felügyelő bizottság részére megküldött dokumentumokat az igazgatóság elkészítette, összeállította, így az igazgatóság részéről a folyamat befejeződött. Ha a Kúria elfogadná az alperes érvelését, abban az esetben a felügyelő bizottság konkrét döntése hiányában az adatok egyáltalán nem lennének megismerhetőek, ami nyilvánvalóan ellentétes az Alaptörvény rendelkezéseivel és az Infotv. szabályaival is. A kért adatok kiadása a Kúria álláspontja szerint továbbá nem veszélyezteti az alperes működőképességét a felügyelő bizottság, valamint az igazgatóság jövőbeni álláspontjának kialakítását sem, hiszen elsődleges érdek a közpénzekkel való gazdálkodás folyamatának megismerhetősége. Mindezekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

- [18] Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdés, 39. cikk (2) bekezdés, 2011. CXII. törvény (Infotv.) 3. § 5. és 6. pont, 27. § (5) és (6) bekezdés, Pp. 78. § (1) bekezdés, 1990. évi XCIII. törvény 57. § o) pont

Budapest, 2017. február 8.

Dr. Baka András s.k. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád s.k. előadó bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. bíró

A

kiadmány hitelével:

AM

tisztviselő